

2018

OMSORGS- OG VÆRDIGHEDS- POLITIK

Omsorgs- og værdighedspolitikken giver et bud på, hvorledes kommunen kan understøtte det gode ældreliv

RANDERS

INDHOLD

03 | Forord

05 | Livskvalitet

Livskvalitet handler om at leve et trygt, godt, værdigt og meningsfuldt liv.

07 | Selvbestemmelse

Det er værdifuldt at have selvbestemmelse i sin hverdag og træffe egne valg.

09 | Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Borgeren skal opleve helhed og sammenhæng i sit forløb i omsorgsområdet.

11 | Mad og ernæring

God, ernæringsrigtig og velsmagende mad er en naturlig del af borgerens hverdag.

11 | En værdig død

Omsorgsområdet understøtter, at livet får en værdig og tryk afslutning.

13 | Pårørende

Samarbejde med pårørende handler om inddragelse, støtte og anerkendelse.

15 | Ressourcer og organisation

Omsorgsområdets service er bl.a. kendetegnet ved høj faglighed og ordentlighed.

Udarbejdet af:

Randers Kommune
Sundhed, Kultur og Omsorg
2018

Foto:

Randers Kommune/Colourbox

Ældrerådet bakker op om Omsorgs- og Værdighedspolitikken.

FORORD

I Randers Kommune har vi fokus på tidlige indsatser, sundhed og forebyggelse. Det er en del af Randers Byråds vision for 2018, og denne Omsorgs- og Værdighedspolitik er med til at omsætte visionen til handling.

Omsorgs- og Værdighedspolitikken beskriver de overordnede rammer for omsorgsområdet. De konkrete tiltag for borgerne bliver løbende besluttet og iværksat af byrådet, omsorgsudvalget og medarbejderne i omsorgsområdet.

Politikken henvender sig til alle borgere som har behov for visiterede ydelser fra omsorgsområdet. Størstedelen af disse borgere tilhører den ældre befolkningsgruppe, men politikken omfatter alle alders og befolkningsgrupper med behov for støtte fra omsorgsområdet.

Randers Kommunes politik for omsorg og værdighed indeholder definitioner, holdninger og mål, som er suppleret med interessant fakta fra området. Strukturen lægger sig op af sundheds- og ældreministeriets bekendtgørelse om værdighedspolitikker for ældreplejen.

Med ønsket om, at læseren finder materialet inspirerende og værdifuldt. God læselyst.

Torben Hansen
Borgmester

Fatma Cetinkaya
Formand for Omsorgsudvalget

Det gode liv er bl.a. et godt helbred, tryghed, gode sociale relationer og den nødvendige hjælp, når behovet opstår.

LIVSKVALITET

Livskvalitet handler om at leve et godt liv – et liv der af den enkelte borger opleves som trygt, godt, værdigt og meningsfyldt.

Holdning

Det er værdifuldt at kunne klare sig selv så længe som muligt og dermed have størst mulig indflydelse på eget liv. Kommunen vil støtte og styrke den enkelte borger i at kunne leve et meningsfyldt liv, hvor hverdagens gøremål har betydning og er til at klare.

Målet er

- At borgeren oplever et meningsfyldt og håndterbart liv med størst mulig personligt ansvar og frihed.
- At kommunens indsatser tilrettelægges, så indsatserne øger livskvaliteten og understøtter borgeren i at fortsætte sin hidtidige livsstil og gøre – eller få hjælp til at gøre – nogle af de dagligdagsting, der har betydning for den enkeltes livskvalitet.
- At borgeren føler sig tryk, har frihed og mulighed for at klare hverdagens gøremål, har samvær med andre, kan deltage i aktiviteter og har mulighed for at vedligeholde og styrke fysiske og psykiske færdigheder.

Hvad er det gode ældreliv

-hvad er jeres forventninger og hvad kan og bør kommunen bidrage med?

Disse og mange andre spørgsmål er kommunens borgere og medarbejdere blevet stillet ved et borgermøde i 2015. Svarene var mangfoldige, men den fælles gennemgående holdning var, at det gode liv er kendetegnet ved at have frihed og kunne klare sig selv.

Det gode liv er bl.a. et godt helbred, tryghed, gode sociale relationer og den nødvendige hjælp, når behovet opstår.

Et godt helbred gennem en aktiv og meningsfuld hverdag med sunde livsvaner. Dagligdagsfærdigheder skal bevares længst muligt, og hvis det bliver nødvendigt, skal færdighederne generhverves mest, bedst og hurtigst muligt.

Tryghed gennem en god og præcis kommunikation fra kommunen med den nødvendige hjælp, som understøtter den enkeltes individuelle behov.

En professionel hjælp ydet med værdighed og respekt for den enkelte borger.

Det gælder hjælp i hjemmet, ældrecentret, aflastningsmuligheder og tidlig opsporing af begyndende sygdom, rehabilitering, og let tilgængelig viden og hjælp med en oplevet god og faglig kvalitet med sammenhæng i ydelserne.

Omsorgs- og værdighedspolitikken giver et bud på, hvorledes kommunen kan understøtte det gode ældreliv.

Omsorgsområdet har et tæt samarbejde med private leverandører.

I maj 2018 var der 5 private leverandører, hvoraf de 3 er godkendt til at udføre praktisk hjælp, 1 til at udføre både praktisk hjælp og personlig pleje, og 1 godkendt som leverandør af mad.

Oplysninger om leverandører og meget mere kan du finde på kommunens hjemmeside.

SELVBESTEMMELSE

Selvbestemmelse handler om respekten for borgerens valg og oplevelse af, hvad det gode liv er.

Holdning

Det er værdifuldt at bestemme over egen hverdag, at træffe egne valg over eget liv og bevare livs,- og døgnrytmer. Kommunen vil støtte og styrke den enkelte borger i muligheden for at træffe egne valg om eget liv.

Målet er

- At borgernes mulighed for opretholdelse og styrkelse af egne færdigheder og funktionsniveau understøttes af rehabiliteringstilbud, træning, vejledning og kompenserende ydelser og teknologi.
- At indsatserne understøtter borgerens ønsker og drømme for eget liv, styrker borgerens ressourcer og medvirker til, at borgeren bliver/forbliver mester i eget liv. Dette i videst muligt omfang i de fysiske rammer, som borgeren måtte ønske sig.
- At borgerens afhængighed af personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. ikke bliver ensbetydende med tab af værdighed.

Vidste du at ...

Omsorgsområdet har i 2018 en nettobevilling på ca. 850 mio. kr. som bl.a. anvendes til følgende opgaver:

- Praktisk hjælp, pleje og aktiviteter til
 - 732 plejeboliger
 - 503 ældreboliger
 - 31 aflastningspladser.
- Praktisk hjælp og pleje til ca. 2.900 borgere på fritvalgsområdet.
- Sygepleje til ca. 2.100 borgere på fritvalgsområdet.
- Træning og aktivitet til ca. 1.500 borgere.
- Genoptræningsplan jf. sundhedslov ca. 1.500 borgere.
- 13 døgnoptræningspladser på Svaleparken.
- 7 hospicepladser på Lindevænget.
- 18 forebyggende pladser på Tryghedshotellet.
- 10 træningshøjskolepladser på Åbakken.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland udlånte i 2017, mere end 16.000 genbrugshjælpemidler.

Randers Kommune arbejder fra november 2018 med en ny rehabiliterende tilgang for hele udeområdet. Formålet er, at borgerne skal kunne klare sig længst muligt i eget liv. Tre borgerteams arbejder sammen med borgeren i et 12 ugers forløb, der bliver tilrettelagt ud fra den enkeltes ønsker og mål.

Omsorgsområdet har tætte samarbejder med uddannelsesinstitutioner og uddanner hvert år flere hundrede elever og studerende; bl.a. inden for social- og sundhedshjælpere og -assistenter, ergo- og fysioterapeuter, sygeplejersker, administrative medarbejdere m.fl..

KVALITET, TVÆRFAGLIGHED OG SAMMENHÆNG I PLEJEN

Det gode borgerforløb handler om kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i ydelserne for borgerne inden for omsorgsområdet.

Holdning

Borgeren skal mødes af kvalificerede personaler med indsatser, som er baseret på høj faglig viden og bedste metoder. Plejen skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov og tilrettelægges, så borgeren får et sammenhængende og koordineret forløb på tværs af social- og sundhedsfaglige indsatser og mellem de forskellige sektorer. Kommunen vil sammen med borgeren og pårørende understøtte velkoordinerede og sammenhængende forløb med høj kvalitet og tværfaglighed.

Målet er

- At borgeren oplever helhed og sammenhæng i sit forløb gennem et smidigt og velkoordineret forløb, og at de enkelte indsatser ydes på baggrund af velunderbygget viden og de bedst egnede metoder.
- At borgeren og pårørende oplever inddragelse, samarbejde, god kommunikation og let tilgængelig viden i sammenhængende forløb ved alle indsatser.
- At personalet har forudsætningerne og viden til at sætte ind med den rette indsats og imødekomme borgerens behov. Det gælder også for særlig sårbare borgere som f.eks. borgere med demens, senhjerneskade og borgere med psykiske lidelser.

Vidste du at ...

- Omsorgsområdet har tætte samarbejder med hospitaler og praktiserende læger, og at der i samarbejdet udarbejdes sundhedsaftaler. Der udvikles til stadighed på arbejdsmetoder, processer, forløbsovergange og forbedring af kommunikation.
- Byrådet vedtager hvert år kvalitetsstandarder gældende for omsorgsområdet.
- Omsorgsområdet har fagkonsulenter inden for demens, sygepleje, inkontinens, frivillighed, uddannelse og alle ledere skal gennemføre den offentlige diplomuddannelse for ledelse (DOL).
- Døgngenoptræningen i Plejecenter Svaleparken består af 13 midlertidige døgnpladser. Formålet med forløbet er, at borgeren så vidt muligt bliver istand til at mestre sin egen hverdag i eget hjem. Her er medarbejderne uddannet i at varetage såvel fysisk som kognitiv træning.
- Træningshøjskolen på Åbakken består af 10 døgnpladser til borgere, som vurderes til at kunne have et betydeligt udbytte af et kortere intensivt træningsophold.
- At oplysninger om tilbud og visitering dertil er beskrevet på kommunes hjemmeside www.randers.dk og www.aeldre.randers.dk

Vidste du at ...

- Madservice Kronjylland er et kommunalt ejet køkken, som drives efter servicelovens § 83.
- I køkkenet produceres der både færdigretter, speciælder og delproduktioner til ældrecentre.
- Den ugentlige produktion og levering af middagsretter fordeler sig til ca. 1.000 visiterede pensionister i eget hjem. Boenheder og cafeer på ældrecentre producerer egen mad, som bliver suppleret med mad fra Madservice Kronjylland. Storkøkkenet leverer ca. 25 pct. af maden til de daglige måltider på ældrecentre.
- Omsorgsområdet har ansat diætist/ernæringspecialist, som bl.a. vejleder underernærede borgere i eget hjem.
- Omsorgsområdets personaler uddannes i at screene for tidlig opsporing, samt i at forbygge mod under- og fejlnæring.

Vidste du at ...

Det kommunale Tryghedshotel Randers på Kollektivhus består af 18 akutpladser som forebygger hospitalsindlæggelser.

Gæsterne har et akut behov for et aflastningsophold, og tilbuddet er dermed for hovedpartens vedkommende et reelt alternativ til en hospitalsindlæggelse. Årsagerne kan for eksempel være behov for regulering af insulin ved opdaget/kendt sukkersyge, observationer/efterbehandling af bivirkninger efter kemobehandling, udredning af demens, smerteproblematikker eller ernæringsproblematikker.

I 2018 var der indskrevet 315 gæster med en gennemsnitlig opholdstid på 16 dage.

Tryghedshotellet har i 2017 etableret udekørende akutfunktion med mange hjemmebesøg hos hjemmeboende og på ældrecentre. Der er desuden opbygget et godt samarbejde med praktiserende læger og sygehus.

Hospice Randers er et kommunalt tilbud, med 7 pladser, som drives af Randers Kommune. Hospice Randers er et tilbud til uhelbredelige syge, hvor borgeren er terminalerklæret og alle helbredende tiltag er ophørt. Borgeren er orienteret om, at behandlingen nu er palliativ, og borgeren har behov for den specialiseret og lindrende hjælp på hospice. I 2018 var der indskrevet 96 borgere med en gennemsnitlige opholdstid på 22 dage. Borgerens grundsygdom var registreret som 88 procent med cancer, 6 procent med lunge sygdom, 2 procent med hjerte/kar og 4 procent med andet. 10-20 pct. af borgerne bliver udskrevet fra hospice.

MAD OG ERNÆRING

Mad og ernæring handler om, at god, ernæringsrigtig, og velsmagende mad er en naturlig del af hverdagen og afgørende for den enkelte borgers sundhed og trivsel.

Holdning

Borgeren skal have adgang til ernæringsrigtig og velsmagende mad, som kan nydes i hyggelige rammer. Kommunen arbejder for kvalitet, valgmuligheder, fleksibilitet, fællesskab og medbestemmelse i tilbuddene.

Målet er

- At tilbyde den mad og de måltider, der tilgodeser borgerens glæde ved måltidet og behov for ernæring. Fremstillet af gode råvarer, med valgmuligheder og med udgangspunkt i borgerens ønsker og vaner.
- At have øget fokus på de mest sårbare borgere; f.eks. demente og under-/eller fejlerenærede borgere. Det er vigtigt at sikre tidlig opsporing og give støtte og vejledning til, at borgerne får lyst til at spise ernæringsrigtigt og får tilgodeset sine behov.
- At medvirke til at skabe rammer for, at måltidet også handler om nydelse, ro og mulighed for fællesskab, og hvor det er muligt med hjælp fra personalet, måltidsværter og/eller hjælp fra frivillige.

Mange frivillige hjælper som spisevenner, hvor de skaber gode og hyggelige rammer for såvel hjemmeboende som beboere på centre. Har du lyst til at blive spisevenner, så kan du orientere dig herom på kommunens hjemmeside.

EN VÆRDIG DØD

En værdig død handler både om et værdigt liv for borgere med livstruende sygdom, og om værdighed, når døden forventes inden for kort tid.

Holdning

Plejen og behandlingen skal understøtte, at livet får en værdig, tryk og så vidt mulig smertefri afslutning. Kommunen vil arbejde for at fremme livskvaliteten hos borgere med livstruende sygdom og for at støtte borger og pårørende omkring livets afslutning.

Målet er

- At fagligt kvalificerede medarbejdere sikrer, at unødige indlæggelser undgås, så den døende og de pårørende får mulighed for at tage afsked i vante og rolige omgivelser.
- At forløbet i forbindelse med borgers død opleves trykt og sammenhængende for både den døende og de pårørende, hvilket tager udgangspunkt i borgerens egne ønsker og med fokus på de pårørende og deres behov for at være inddraget og blive lyttet til.
- At tilbyde tidlig, forebyggende og lindrende indsatser, når borger og pårørende står overfor udfordringer der er forbundet med livstruende sygdom tilpasset den døendes ønsker og nødvendige støtte til pårørende.

Vidste du at...

- På plejecentrene er der som oftest bruger-pårørenderåd, som bliver inddraget i det daglige arbejde; bl.a. i forbindelse med retningslinjer for den daglige pleje- og omsorgsindsats i de pågældende boliggheder, kostplaner, arbejdsrutiner, aktiviteter, samvær m.v.
- Frivilligheden blomstrer på omsorgsområdet, og med 2000 frivillige fyldes dagligdagen med liv og glæde for mange ældre i Randers Kommune.

Der er f.eks. frivillige, der deltager i særlige 1-1 indsatser ift. ensomhed for hjemmeboende gennem spil-venner, telefonvenner, bogvenner, motionsvenner, besøgsvenner m.fl.

På ældrecentrene byder aktivitetsudvalgene på fester, banko og udflugter, og andre frivillige sørger for rickshawcykelture, strikkeklubber, fredagsbar, madklubber, blomsterbinding, bal, cafehygge mm.

Frivillige fra foreninger/institutioner giver særlige oplevelser til de ældre både udenfor og indenfor plejehjemmet med f.eks. babysalmesang, dagplejedag, udflugter, demensmiddage og meget andet. Formålet med frivilligheden er kort fortalt at give den ældre glæde og indhold i hverdagen.

Områderne arbejder med forebyggelse af ensomhed blandt andet igennem "Det gode måltid", som er beskrevet i aftalemålene, hvor caféerne i Område Vest formidler kontakt og skaber sociale relationer ved, at opfordre til spisefællesskaber og deltagelse i diverse arrangementer i caféerne. I Område Syd skal måltiderne skabe ramme for samvær med andre ved, at afholde fællesspisninger/fester, og Område Nord arbejder med at udbygge borgernes sociale netværk ved, at få frivillige og pårørende til at bidrage med socialt samvær og stemning ved at deltage i måltidssituationerne.

PÅRØRENDE

Pårørendesamarbejde handler om inddragelse, støtte og anerkendelse for at opnå et godt borgerforløb.

Holdning

Pårørendesamarbejde er et grundlæggende fundament for et godt borgerforløb. Kommunen arbejder for at inddrage, støtte og styrke pårørende.

Målet er

- At der i videst mulig omfang inddrages pårørende ved samtaler, visitation, og information, hvis borgeren ønsker det.
- At pårørende får adgang til den vejledning og støtte, der er behov for, og at der foranstalles de nødvendige forebyggende indsatser for at forhindre nedslidning af pårørende.
- At pårørende mødes af kompetente medarbejdere, som støtter, inddrager, og anerkender de pårørendes indsatser.

FOREBYGGELSE AF ENSOMHED

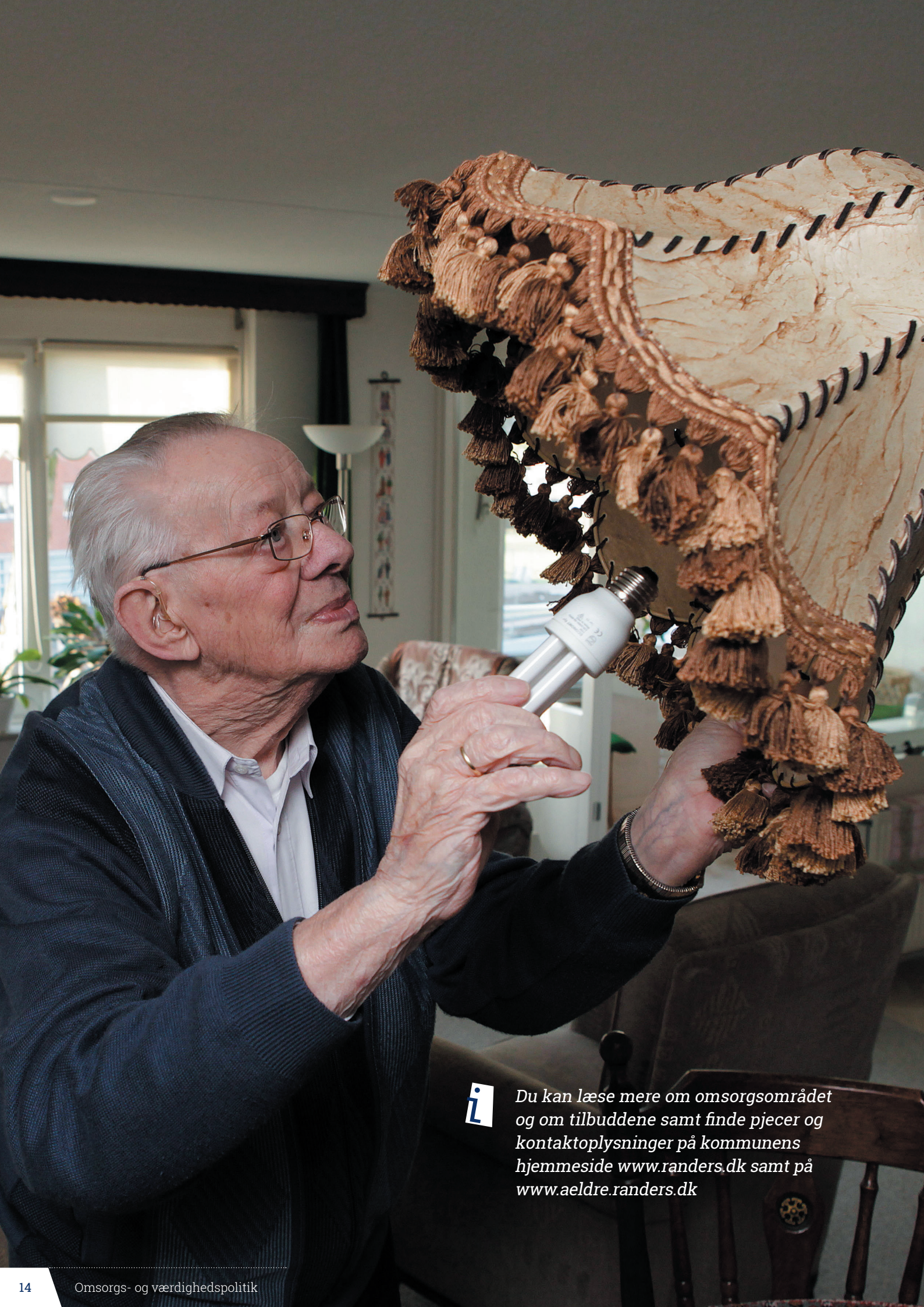
Forebyggelse af ensomhed handler om en god og værdig alderdom, og om at sociale fællesskaber har stor betydning for den enkelte borgers trivsel.

Holdning

Ensomhed blandt ældre kan få alvorlige konsekvenser, når ensomheden bider sig fast og bliver langvarig. Kommunen arbejder for at bryde tabu om at føle sig ensom, og styrke indsatserne i forhold til at forebygge ensomhed, tab af livsmod, og sorg.

Målet er

- At borgernes behov af personlig hjælp, omsorg og pleje ikke bliver ensbetydende med ensomhed, tab af livsmod, eller sorg.
- At tilbyde aktiviteter, som skaber rammer for samvær med andre. Fokus på aktiviteter, der understøtter fællesskaber og socialt samvær, og giver borgerne lyst til at deltage og udbygge deres sociale netværk.
- At skabe øget fokus på frivillighed, foreningssamarbejder og pårørende, som kan bidrage med socialt samvær, venskaber og hyggelig stemning.

Du kan læse mere om omsorgsområdet og om tilbuddene samt finde pjecer og kontaktoplysninger på kommunens hjemmeside www.randers.dk samt på www.aeldre.randers.dk

RESSOURCER OG ORGANISATION

Omsorgs- og værdighedspolitikken effektueres gennem omsorgsområdets medarbejdere i samarbejde med borgere, pårørende og frivillige ressourcer samt gennem de fysiske rammer som pleje- og ældreboliger og korttidspladser.

Ressourcerne er delvist givne gennem budgetter og evalueres gennem kvantitative mål såsom mængde, antal, kroner, produktivitet, og kvalitative mål såsom brugeroplevelt faglighed og tilfredshed ved ydelserne.

Ydelserne organiseres ud fra de fastsatte rammer og udføres monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt.

Målet er

- At kommunen til stadighed leverer en god brugeroplevelt service, som er kendetegnet ved faglighed, ordentlighed, ligeværdighed, åbenhed og med plads til frihed og udvikling.
- At der altid er fokus på, at organisationen har de rette kompetencer. Derfor vil omsorgsområdet til stadighed have medarbejdere, som er under uddannelse, efteruddannelse eller på kursus for at dygtiggøre sig.
- At omsorgsområdet fortsat er kendt som en attraktiv arbejdsplads og som uddannelsessted med kvalificerede og motiverede medarbejdere, og hvor medarbejderne har plads og frihed til at udnytte deres faglighed og engagement. Omsorgsområdet skal både kunne rekruttere nye medarbejdere og fastholde de nuværende.

Vidste du at...

- *Omsorgsområdets 2.000 medarbejdere arbejder, dækkende hele døgnet året rundt, med mono- og tværfaglige opgaver.*
- *Kerneopgaverne er reguleret i Serviceloven og Sundhedsloven og beskrives nærmere i Randers Kommunes kvalitetsstandarder på området.*
- *Omsorgsområdets organisation udvikles løbende for at sikre, at opgaverne til stadighed udføres på et fagligt højt niveau.*
- *Omsorgsområdet er organiseret i tre geografisk opdeltede områder i en organisationsform, som sætter fokus på faglighed og specialisering samt styring af budgettet.*
- *Omsorgsområdets opgaver omfatter bl.a. personlig pleje, sygepleje, træning, genoptræning, rehabilitering og praktisk hjælp samt madservice.*
- *Derudover stiller Randers Kommune en lang række hjælpemidler til rådighed for borgerne og visiterer til plejeboliger, ældreboliger og ældre-/handicappede boliger.*
- *Omsorgsområdet har centrale fagkonsulenter inden for ernæring, sygepleje, demens, uddannelse, træning og aktivitet, økonomi, arbejdsmiljø og hjælpemidler. Derudover er der decentrale specialister inden for blandt andet uddannelse, inkontinens, sårpleje, demens, ernæring og frivillighed.*

Nærværende politik har været i høring ved Beskæftigelsesudvalget, Børne- og Familieudvalget, Landdistriktsudvalget, Miljø- og Teknikudvalget, Skole- og Uddannelsesudvalget, Socialudvalget, Sundheds- Idræts- og Kulturudvalget, Udviklingsudvalget, Handicapråd, Ældreråd, Udsatteråd, Sektor-MED Omsorg, samt på kommunens hjemmeside, suppleret med orientering gennem facebookopslag.

Omsorgs- og Værdighedspolitikken godkendes som øvrige politikker af Byrådet.

På Randers Kommunes hjemmeside kan man finde yderligere informationer om omsorgsområdet. www.randers.dk og www.aeldre.randers.dk